Nro 66.

KURYER LITEWSKI

w WILNIE DNIA 19 SIERPNIA V. S. 1814. ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

St. Petersburg, dnia 8go Sierpnia.

Radośna dla całéy *Europy* nowina, o tryumfalném weyściu Jego Cesarskiéy Mości, naczele woysk zwycięzkich do *Paryża*, i przyśpieszenie pożądanego pokoju, napełniły serca wszystkich *Rossyan* nayżywszą wdzięcznością ku Sprawcy tych wielkich wypadków. Władze naczelne Państwa, powszechném ożywione czuciem, uprzedzaiąc zgodny głos spółobywateli swoich, pragnęły w obliczu świata okazać serca wiernego Rossyyskiego narodu ku ulubionemu Monarsze swému. W tém przedsiewzięciu, złożywszy Panu Zastępów dziękczynne modły, za te zdumiewaiące dzieła, któremi On sławę Rossyyskiego oręża uwieńczyć raczył, Zgromadzenia Nayświętszego Rządzącego Synodu, Rady Państwa i Rządzącego Senatu, na powszechném nadzwyczaynem Zebraniu spólnie się naradzały: iakąby ofiarę, na okaz powszechnéy wdzięczności, złożyć u stóp Cesarza Jegomości, za wsławienie Oyczyzny; Jego, bowiém, męztwem i niewzruszoną stałością pokonane zostały przykładu niemaiące usiłowania nieprzyiaciela, który się ośmielił wtargnąć do granic *Rossyi*; nieprzeliczone półki różnych narodów, zwyciężone, ścigane, zniesione. *Europa*, nieuchronnéy już zguby swéy czekaiąca, za upadkiem ostatniéy zapory niepodległości swoiéy, z zadumieniem uyrzała zwycięzkie chorągwie Cesarza Alexandra i Jego Sprzymierzeńców na drugiey stronie *Niemna*, *Wisły*, *Odry*, *Elby*, *Renu*. Wkrótce woyna przeniesioną została do wnętrza Państw *Napoleona*; wkrótce ostatnie zamysły jego obalono; nowe mu w pamiętnych bitwach zadano ciosy. *Paryż* poddał się zwycięzcom: a *Francya*, po długich cierpieniach, pod prawego wracaiąc się Monarchę, przyłączyła głos wdzięczności swoiéy do tryumfalnych okrzyków *Europy*.

Nayświętszy Rządzący Synod, Rada Państwa i Rządzący Senat, dla uwiecznienia nieśmiertelnéy sławy, przez Naród Rossyyski nabytéy, oraz, niewzruszonéy stałości i wielkości umysłu Jego Cesarskiéy Mości, który głosem i przykładem Swym ożywił wszystkie Towarzystwa; a kierowane, nie duchem niewolniczéy uniżoności, lecz uczuciami prawdziwéy, a wszystkich, wiernych Oyczyzny synów serca, napełniaiącéy szczerości, jednogłośnie postanowiły: 1) Oświadczyć Cesarzowi Jegomości, w imieniu tryumfuiącéy *Rossyi*, naypoddańsze powinszowanie i wdzięczność nayżywszą, za wszystkie wielkie trudy, podięte przez Niego, dla powiększenia sławy i pomyślności Państw Jego. 2) Przydać do poświęconego Imienia Jego tytuł Błogosławionego, tém właściwszy skromności i pobożnéy pokorze Cesarza Jegomości, że wielkie dzieła Jego dotykalnie są oznaczone opieką Naywyższéy Opatrzności. 3) Dla podania późnéy potomności teraźnieyszéy sławy *Rossyi*, a razem szczéréy wdzięczności dla Jéy Sprawcy, wybić medal, oraz w Stołecznem mieście wznieść pomnik z napisem: Alexandrowi Błogosławionemu, Cesarzowi Wszech Rossyy, Wspaniałemu Państw Wskrzesicielowi, od wdzięcznéy Rossyi. Dla uskutecznienia takowego postanowienia, otworzyć drogę wszystkim bez wyiątku Zgromadzeniom i Stanom czynienia dobrowolnych z maiątku swego ofiar, w miarę gorliwości i możności każdego. Dla wyiednania na to wszystko Wysokiego Monarszego zezwolenia, wysłani byli Deputowani, Członkowie Rady Państwa: Aktualny Radca Tayny, piérwszéy klassy, Senator i Kawaler, Xiążę *Alexander Kurakin*, Jenerał Kawaleryi i Kawaler *Alexander Tormasow*, oraz, Marszałek Dworu, Senator i Kawaler Hrabia *Alexander Sałtykow*, którym polecono było, złożyć u stóp Jego Cesarskiéy Mości naypokornieyszą, podpisami wszystkich obecnych na tém Nadzwyczaynem Zebraniu umocnioną prośbę, w następuiącém brzmieniu:

Nayiaśnieyszy, Naypotężnieyszy, Wielki Monarcho, Cesarzu, Samowładco Wszech Rossyy!

„Oddawszy chwałę, cześć, sławę i podziękowanie Naywyższemu Bogu, który ku podziwieniu wylał na Ciebie łaski Swoie, *Rossya*, przez Ciebie się raduiąca, sławą Twą nad wszystkie wyniesiona Mocarstwa, przez Ciebie szczęśliwa, udaie się dzisiay do Ciebie, Pomazańcu Boży! i w Imieniu Nayświętszego Synodu, Rady Państwa i Senatu Twego, razem przed Tobą zginaiących kolano, przynosi powszechną wszystkich wiernych poddanych Twoich ofiarę: ofiarę serc, zachwyconych wielkiemi dziełami Twemi, w dziejach świata przykładu niemaiącémi. Wysłuchay, Naymiłościwszy Panie, głosu kochaiących dzieci Swoich, i przyym łaskawie z głębi serc ich pochodzącą wdzięczność. Ale, iak godnie wywdzięczymy się Tobie, za tę niewzruszoną stałość, z iaką, poległeś na miłości i poświęceniu się poddanych Twoich; a podniósłszy ich przez to samo, nie wahałeś się odrzucić pokoju ze zdradliwym nieprzyiacielem, który nabrał pychy z w targnienia w granice nasze? Co damy Tobie, któryś, przez odzyskanie niepodległości Mocarstw nam ościennych, zapewniłeś jéy bezpieczeństwo? Jakież pochwały mogą bydź dostatecznemi dla Ciebie, któryś się pomścił za nas nad zuchwałym nieprzyiacielem, nie tylko przez Swe zwycięzkie do jego stolicy weyście, ale też zupełném strąceniem okropnego tego gnębiciela *Europy*, który wstrząsał trony, a pod żelazne swe berło wszystkie narody i Państwa zagarnąć myślił? Uwielbiaiąc Ciebie, jako Zwycięzcę, błogosławimy razem miłosierdzie Twoie, któreś w obliczu świata pokazał, przez wspaniałe przebaczenie zwyciężonym, i wybawienie ich zpod tyrańskiego jarzma. Któryż z Mocarzy ziemskich podobnym jest Tobie, Wielki! Któryż z nich, dobywszy oręż na obronę Oyczyzny, przeniósł go od krańców do krańców *Europy*, nie dla zjednania osobistéy sławy, lecz dla zbawienia cudzych narodów, jarzmem niesytego panowania bezbronnie ciemiężonych, i dla powrócenia prawych im Panów! Któryż mądrością swoią, i łagodną, przy naywiększéy mocy, namową, nieprzyiaźne narody w Sprzymierzeńców zamienić potrafił, własne ich przez to buduiąc szczęście! Dzieła Twoie, Panie, równie iak Imie Twoie, wiekować będą! Imie Alexandra Wielkiego, wspaniałego Obrońcy *Europy*, Wskrzesiciela Rządów prawych. Swiat, zdumiony wielkości Twoiéy, uprzedzaiąc wyrok bezstronnéy potomności, wszystkie iuż te dla Ciebie przyznaie tytuły. Ty zaś, Naywyższego Wybrańcu godny, wszystkie Swe wielkie dzieła saméy tylko naydo-

brotliwszéy Opatrzności Jego przypisując, nie chcesz pochwał naszych ofiary, i skromną mądrością Swoią usta nam zamykasz. Posłuszni Tobie, Panie, grzmiącémi pochwałami nie obrazimy skromności Twoiéy: ale błogosławieństwo powszechne i Twoich i obcych ludów, oraz dobroć Bożá, zawsze Tobie towarzysząca, i we wszystkich przedsięwzięciach Twoich widoczna, niech usprawiedliwią śmiałość poświęconych dla Ciebie dzieci Twoich, w ofiarowaniu Tobie tytułu, jednogłośnie od wszystkich przyznanego, odpowiadaiącego dobroci serca Twoiego, i naszym ku Tobie czuciom, a bez których osiągnienia nie ma prawdziwéy wielkości tytuł: Błogosławiony. Serdecznie Ciebie błagamy! nie odrzuć téy, Tobie od synów Twoich, ofiary. Aby zaś uczucia naszéy wdzięczności, w téy ofierze Tobie okazane, nie zostały martwémi dla potomności, pragniemy je widomym uwiecznić sposobem, chociaż mało Ciebie godnym, Nieśmiertelny Panie! i dla tego ośmielamy się błagać Ciebie, Błogosławiony! nie wzbroń nam wznieść w Stołecznem Twoiém mieście, dla następnych wieków; pomnika, któryby uwieczniał wielkie Twe dzieła. Niechay on nic nie przydaie do sławy wiekopomnego Imienia Twego; ale niechay my będziem usprawiedliwieni w obliczu naszych potomków. Niech nie wyrzucaią nam kiedykolwiek nieczułości za wylane przez Ciebie na nás dobrodzieystwa, i niech dzieciom dzieci naszych pomnik ten zostanie świadectwem naszéy ku Tobie miłości i poświęcenia się bez granic."

Jego Cesarska Mość, zaszczyciwszy nayłaskawszém przyięciém tę naypokornieyszą prośbę trzech Zgromadzeń Państwa, raczył na nię odpowiedzieć przez Naywyzszy Ukaz w następném brzmieniu:

Ukaz Nayświętszému Rządzącemu Synodowi, Radzie Państwa i Rządzącemu Senatowi.

„Rozważaiąc przysłaną do Mnie od Nayświętszego Synodu, Rady Państwa i Rządzącego Senatu prośbę, o wzniesienie dla Mnie w stołeczném mieście pomnika i przyięcie tytułu, Błogosławiony; nie mogłem w głębi duszy Moiéy nie uczuć naywiększego ukontentowania, widząc, z jednéy strony rzeczywiście spełnione nad Nami Błogosławieństwo Bożé, z drugiéy zaś uczucia Zgromadzeń Państwa Rossyyskiego, ofiaruiących dla Mnie imie, imié Mi nayprzyiemniéysze: gdyż wszystkie starania i myśli duszy Moiéy do tego dążą, aby przez gorące modły wzywać Błogosławieństwa Bożego nade Mną i powierzonym Mi ludem, i abym się stał błogosławionym od ukochanych Mnie wiernych poddanych Moich i od całego w powszechności rodzaiu ludzkiego. To iedno iest szczytem żądz Moich, i Moiego szczęścia! Lecz przy naywiększém usiłowaniu Moiém osiągnienia tego, nie pozwalam Sobie, iako człowiek, tak myśleć, żem iuż tego dosiągł, i że śmiało mogę tytuł ten przyiąć i nosić. Tém bardziéy ieszcze sądzę, że to się nie zgadza z prawidłami i sposobem Moiego myślenia, że zawsze i wszędzie, wiernych Moich poddanych do uczuć skromności i ducha pokory kieruiąc, Sam piérwszy, pokażę niezgadzaiący się z tém przykład. Dla czego, oświadczaiąc zupełną Moię wdzięczność, wzywam Zgromadzenia Państwa, zostawić to wszystko bez wykonania. Niech wznosi się dla Mnie pomnik w uczuciach waszych, iak iest wzniesiony w uczuciach Moich ku Wam! Niech Mię błogosławi w sercu swoiém lud Móy, iak Ja błogosławię go w Moiém! Niech Rossya będzie szczęśliwą, i niech nade Mną i nad nią będzie błogosławieństwo Bożé!"

Nayświętszy Rządzący Synod, Rada Państwa i Rządzący Senat, z uszanowaniem poddaiąc się Naywyższéy woli Jego Cesarskiey Mości, postanowili: 1) Niniéyszy Ukaz Naywyższy, iako nowy zakład Wysokiey Monarszéy dla swego ludu łaski, równie i naypokorniéyszą prośbę, ze wszystkiemi uchwałami Nadzwyczaynego Zebrania podadź do powszechney wiadomości w Państwie. 2) Oryginał Ukazu, razem z opisami Nadzwyczaynego Zebrania i Moskiewskich Departamentów Senatu z teyże okoliczności, dla potomney pamięci, złożyć w osobney skrzynce i utrzymywać przy powszechném Zebraniu Rządzącego Senatu. (*z Gaz. Pocz. Półn.*)

Z ukontentowaniém uwiadamiamy mieszkańców tuteyszey stolicy, iż dnia 5go t. m., nieśmiertelny *Klastycki Bohatyr*, JW. Hrabia *Wittgenstein*, tu przybył. (*Rus. Inwal.*)

z Wilna, dnia 19 *Sierpnia*

Dnia 17go t. m. woyska dońskich Rycerzy, ze swoią artylleryą, uwieńczoné zwycięstwem, w tryumfie weszły do tuteyszego miasta. JW. Gubernator Woienny, na czele Jenerałów, oraz Urzędnikow i Władz spotkał tych walecznych bohatyrow, u rogatek. Wprowadzał ich JW. Jenerał Maior i wielu Orderow Kawaler, *Jłowayski*, przez bramę tryumfalną, wystawioną tu na pamiątkę odniesionych zwycięstw: i pierwsze to były woyska, które przez nią przechodziły. W mieście, na wielkim placu przed Ratuszem, wzniesiony był dziękczynny Ołtarz, gdzie duchowieństwo obrządku Greko-Rossyyskiego, maiąc na czele swoiém Przewielebnieyszego Archimandrytę tuteyszego Klasztoru, *Joela*, w uroczystych ubiorach kościelnych, oczekiwało przybycia pomienionego woyska, które, w paradzie, z honorami, przeciągnąwszy przed JW. Woiennym Gubernatorem, otoczyło mieysce nabożeństwa: Chorągwie zaś swoie te chlubne znaki waleczności i męstwa przed Ołtarz wniosło. Po odprawionych dziękczynnych modłach, i odśpiewaném *Te Deum*, przy odgłosie muzyki, otrzymali duchowne błogosławieństwo; a po ucałowaniu krzyża, wśród radosnych, długo bez przerwy, powtarzanych okrzykow, *Ura!* odeszło w paradzie, niosąc z sobą powszechne uwielbienie i życzenie szczęśliwego powrótu na łono oczekuiącey siebie rodziny, w Oyczyźnie, któréy tak wielką zjednało sławę, i trwały zapewniło pokoy. Nieprzeliczone zgromadzenie ludu w zadumieniu przypatrywało się tym woiownikom, którzy zdawali się mieć postać bardziey z pola popisow, aniżeli z tak długiey, z tylą i tak wielkiemi do pokonania złączoney trudami, powracaiących wyprawy.

Nitawa, dnia 1go *Sierpnia.*

Dzisiay, o godzinie 2réy z północy przybył tu Aktualny Radca Tayny, pierwszéy klassy, *Alexander Xiąże Kurakin*, powracaiący z zagranicy do *Peterzburga*; i o godzinie 9tey zrana, w dalszą wyiechał drogę. (*Pocz. Półn.*)

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

DANIA

z Kopenhagi dnia 6go *Sierpnia.*

Kommissarze Mocarstw Sprzymierzonych w nocie, Xiążęciu *Chrystyanowi*, d. 7go Lipca, w *Chrystyanii*, podanéy, oświadczyli: że armia Jenerała *Benningsena*, oraz korpus ieden Pruskiego woyska, pod Szwedzkiemi są rozkazami, i że blokada *Norwegii* z *Anglią* iest ułożona, ieżliby się dobrowolnie nie zgodził. Na proponowane im zawieszenie broni pod temi zezwolić chcieli warunkami: 1) aby Xiążę, rządy mu powierzone, w ręce Reprezentantów narodu złożył, i nayusilniéy użył wpływu swego dla połączenia *Norwegii* ze *Szwecyą*; 2) aby woyska Norwegskie z kraiu, pomiędzy rzeką *Glommen* i granicą Szwedzką leżącego (*część południowo-wschodnia kraiu*), z wysp *Wallfisch*, z *Fridrichstadt* (*naylepsza forteca tego kraiu*) i iego cytadelli, iako też z *Fridrichshall i Kongswinger* ustąpiły. Część ta kraiu neutralną zostanie, a twierdze garnizonem Szwedzkim osadzone będą; 3) wzaiemnie z drugiey strony miano podnieść blokadę *Chrystyanii*, *Bergen* i *Chrystyanstad*. (Wszakże bez odstąpienia tych twierdz, nie mogłaby *Szwecya* na zawieszenie broni zezwolić: bo inaczéy opuściwszy tę iedyną, przez rok cały, działaniom woiennym sprzyiaiącą porę, wyprawa tegoroczna i poniesione koszta, na niczémby się skończyły.)

Angielscy i Rossyyscy Kommissarze powtórnie przed rozpoczęciem nieprzyiacielskich kroków, lecz bezskutecznie, do *Norwegii* się udali. Podług listów

z *Gothenburga*, w dniu 27 Lipca, *Szwedzi* bez korzystnie attakowali warowną wyspę *Krageroe* przy *Friedrichstadt*, która 28go zdobytą została, z utratą iednak 1,500 ludzi, gdyż z pięciu na nią mieysc uderzaiąc, we trzech odpartymi byli. *Normannowie* 40 statków i wiele harmat zatopili, a mieszkańcy *Friedrichstadt* (800) domy swe opuścili, z oświadczeniem Kommendantowi: że z miastem podług woli postąpić może, (ma bydź spalone.). *Szwedzi* szczególniéy z przemocy swéy na morzu są groźnymi, i mogą bydź teraz szkodliwszymi *Norwegianóm*, aniżeli w dawniéyszych wyprawach, które, dla przewyższaiącéy siły morskiéy *Duńczyków*, tylko przez górzyste granice kraiu uskuteczniać mogli.

(z *Gaz. Rysk. Zusch.*)

Helsingoer dnia 5go Sierpnia.

Zawczora przybyli tu ze *Szwecyi* Rossyyscy, Pruscy i Austryaccy Kommissarze. Angielski co dzień iest spodziewany.

Podług naynowszych wiadomości z *Gothenburga*, wiele *Szwedzkich* ranionych do tego miasta iuż przywieziono. *Szwedzi* mieli iuż *Kongswingen* attakować. *Friedrichshald* iest także od nich zagrożone. W *Norwegii* dostatek maią żywności. Przeszłego tygodnia ieszcze przybyło tam z *Liverpool* kilka okrętów ze zbożem. *Norwegczykowie* szczególniéy zasadzaią się na iednym korpusie ćwiczonych strzelców, który 6,000 wynosi, i na granicach iest rozłożony. Żołnierzóm *Norwegskim* zbywa niezmiernie na mundurach i dobréy ammunnicyi, kiedy przeciwnie *Szwedzi* bardzo dobrze we wszystko są opatrzeni. Nie potwierdza się ieszcze wiadomość, iż skutkiem bitwy iednéy flotta *Norwegska* zniszczoną została. (z *Gaz. Berlin.*)

HISZPANIA

z Madrytu dnia 24go Lipca.

Król, przed kilką dniami, zwiedził niespodzianie domy więzień publicznych, wywiadywał się z troskliwością o wszelkie tyczące się więźniów szczegóły, i rozkazał *Alkadom*, aby się niezwłócznie rozpoznaniem spraw tych nieszczęśliwych zaięli. Młodą iedną dziewczynę, która się dopuściła była przeciw Osobie Królewskiéy obelżywe miotać wyrazy, przebaczeniem udarował.

Wyrok przywracaiący S. Inkwizycyą iest następuiącego brzmienia.

„Pełen chwały Tytuł *Katolickiego*, rozróżniaiący Nas pomiędzy wszystkiemi Pany Chrześciańskiemi, przypisać należy stałości Królów Hiszpańskich, którzy żadnéy innéy religii w Państwach swoich, prócz Rzymskiéy Apostolskiéy Katolickiéy nie cierpieli. Tytuł ten wkłada na Mnie obowiązek, starania się wszelkiemi sposobami, które Niebo mocy Méy udzieliło, onego bydź godnym. Woyna, która przez sześć lat ciągle, wszystkie Królestwa Prowincye niszczyła; pobyt woysk obcych różnego wyznania, które prawie wszystkie nienawiścią ku religii naszéy tchnęły; nie porządek, który naturalnym był tego wszystkiego wypadkiem; połączenie się wszystkich tych okoliczności, wolne otworzyło pole dla zle myślących, nieznaiących żadnego hamulca; mniemania szkodliwe wcisnęły się do Państw Naszych, stronników w nich swoich znalazły, i do innych się krajów rozszérzyły.

Chcąc więc złemu zaradzić i Swiętą Jezusa Chrystusa Religią między Naszymi poddanymi utrzymać; uznałem, w teraźnieyszych okolicznościach, za rzecz potrzebną, aby Urząd S. Inkwizycyi znowu Juryzdykcyą swoię rozpoczął.

Cnotliwi Prałaci i przednieysi, tak Duchowni, iako Cywilni, Urzędnicy przełożyli Nam, że *Hiszpania* temu Trybunałowi winna iest to szczęście, iż w wieku XVI, heretyckiemi nie była znieważona błędami, które tylu nieszczęść dla innych narodów stały się przyczyną, i że owszem w tym czasie narod Nasz ćwiczył się w naukach, i nie małą liczbę wielkich mężów wydał. Nadto przełożono Nam było, że ciemiężyciel *Europy* niezaniechał, iako skutecznego sposobu wzniecenia niezgody, który zamiarom iego tak dobrze usłużył, zniesienia Inkwizycyi, a to pod pozorem, że się ona zgoła nie zgadza z oświeceniem dzisieyszego wieku, i że tak zowiące się *Cortes*, z wielkim całego Narodu żalem, Swiętą Inkwizycyą zniosły.

Skłaniaiąc się więc do wielokrotnie powtórzonych prośb poddanych Moich, S. Inkwizycyą przywracam, maiąc oraz postanowienie udoskonalenia téy Magistratury i uczynienia jéy naypożytecznieyszą dla moich poddanych, i t. d.

(Podpis) Ja Król.

Gazeta Francuzka (*Gazette de France*) pod dniem 25 Lipca, z *Madrytu*, umieściła, następny artykuł.

Po nieiakim czasie przerwy, wszystkie Ministerya nasze, znowu zwyczayną swą czynność okazuią. Gazety nasze, pod 21szym i 23cim, wiele wyroków Królewskich ogłosiły. Nayważnieysze urządzenia są następuiące:

„Różne korpusy woyska, wyiąwszy tylko korpus „obserwacyyny Piryneyski, który na stopie woiennéy „zostaie, nie maią nadal pobierać racyy woiennych.„

„Kommendanci woyskowi oraz Gubernatorowie miast i twierdz Królestwa obeymuią znowu cywilną i polityczną władzę sądowniczą, która przez organizacyą ich urzędów była im odięta.„

„Mianowana została Kommissya z Jenerałów, która pod prezydencyą J. K. W. Infanta, *Don Carlos*, ma się zatrudnić układem nowey organizacyi dla woyska. Członkami tey Kommissyi są: Kapitani Jenerałni woyska: *Castannos i Józef Palafox*, Jenerał Leytnanci Margrabia *Castellar i Willalba*, Marszałkowie polni *O' Donnell*, *Th. O' Donoihn i Wimphen*, a Sekretarzem Brygadyer armii i Jenerał Kapitan Margrabia *de la Roca*. „Godna rzecz uwagi, że trzéy pomienieni Marszałkowie polni są cudzoziemcami, a PP. *Palafox i O' Donnell*, oraz Margrabia *de la Roca* z więzienia z *Vincennes* powracaią.

(z *Gaz. Oestr. Beob.*)

FRANCYA.

Paryż dnia 1go Sierpnia

Monsieur powrócił do *Paryża*. W orszaku iego znaydowali się Jenerał *Maison* i Xżę *Ragusy*. J. K. W. przed swoim wiazdem odprawił rewią części woyska, garnizon tuteyszy składaiącego.

Deputowani z Departamentu *Montblanc* uwiadomili Xięcia *Benewentu*, że intryganci mieszali spokoyność mieszkańców ich kraiu, przez pogłoski, iakoby oni znowu do *Sabaudyi* odstąpieni bydź mieli. Xiąże zupełnie ich w tém zaspokoił.

W Izbie Deputowanych uczyniono wniosek; ażeby dla Króla i iego Domu rocznie 25 milionów, wypłacaiąc miesięcznie, a dla Xiążąt krwi ośm milionów rocznie przeznaczono, tak, żeby każdy Xiąże na rok więcey, iak trzy miliony, miał dochodu. *Louvre i Touilleries*, są na mieszkanie Królewskie przeznaczone, a *Versailles*, *Marli*, *St. Cloud*, *Meudon*, *St. Germain*, *Rambouillet i Compiégne*, do uposażenia Korony należą.

Gwardye honorowe rozwiązane zostały. Z pierwszego ich regimentu sam tylko *Lauriston*, młodzieniec lat 22 maiący, syn znaiomego Jenerała i fawoƒryta *Bonapartego*, w wyższym stopniu wszedł do gwardyi bokowéy.

P. *Fresnieres*, Sekretarz Jenerała *Moreau*, który długo od *Bonapartego* był prześladowany, z *Londynu* tu pzzybył. (z *Gaz. Berlin.*)

BELGIUM.

W gazecie Frankfortskiey pod dniem 3otym Lipca z *Bruxelii* umieszczony iest następuiący artykuł:

J. K. W. Xiążę *Oranien-Nassau*, Xiąże panuiący Ziednoczonych *Niderlandów*, dzisieyszego rana do tuteyszego miasta przybył; towarzyszył mu oddział huzarów Hannowerskich; gwardya obywatelska chciała spotkać Xięcia, ale życzenia swoiego uskutecznić nie mogła: gdyż przybycie iego prędzey nastąpiło, aniżeli się spodziewano. Lord *Lindock*, iako też Oficerowie Angielscy i Sztab Jeneralny woysk Belgickich powitali Xięcia z honorami, który wysiadł w domu Prefektury.

— Hetman *Platów* przybył wczoray do tuteyszego

miasta: towarzyszyło mu dwónastu kozaków gwardyi, którzy eskortę iego stanowią.

— Hrabia, *Latour-du-Pin*, były Prefekt tutéyszego Departamentu, który przed kilką dniami tu przybył, wyiechał do *Wiednia*, iako pełnomocny Minister K. Jmci Ludwika XVIII. (*z Gaz. Oestr. Beob.*)

WIADOMOŚCI ZE SZWAYCARYI

Ukończenie Aktu związkowego Szwaycarskiego.

Skład Rady Związkowey.

§. 37. Rada Związkowa składa się z 7miu Reprezentantów czyli Członków. Główne mieysce (Kanton *Curych*), ma ciągle w Radzie swego Reprezentanta, który prezyduie. Względem obioru innych sześciu Członków, Kantony podzielone są na następuiące klassy: 1) *Bern*, *Lucerna*; 2) *Ury*, *Szwyc*, *Unterwald*; 3) *Glarus*, *Cug*, *Appencel*, *Szafuza*; 4) *Fryburg*, *Bazyleja*, *Solura*; 5) *Gryzony*, Kanton *Sto-Galski*, *Argawa*, 6) *Wadt*, *Turgawa*, *Tessyn*. — Połączyć się maiące ze *Szwaycaryą* Kantony, do powyższych klass wcielone zostaną; coroczny porządek kolei Kantonów oznaczonym będzie, skoro połączenie nowych Kantonów postanowioném zostanie.

§. 38. Członkowie Związkowéy Rady wybierani będą z Rządów Kantonowych, a to z piérwszych onychże Urzędników. — Kantony każdey klassy zmieniaią się w porządku pomiędzy sobą po upłynieniu roku, który poczyna się z piérwszym Lipca, a kończy się z 30tym Czerwca roku następuiącego. Gdyby zaś w przeciągu takowego roku, Rada Związkowa nie zebrała się, w tenczas obiór pozostaie przy tych samych Kantonach, na które koley w ostatnim roku przypadała.

§. 39) Nakład na podróż i utrzymywanie się Reprezentantów Związkowych, wynadgrodzone będą z kassy Związkowey, a Seym ilość wynadgrodzić się maiącą oznaczy.

§ 40. Wszystkie Związkowe Konkordaty i układy, niemniey uchwały Seymu do roku 1803, niesprzeciwiaiące się zasadom teraznieyszego Aktu Związkowego, aż do zupełney zmiany, pozostaią w dotychczasowém swém istnieniu, a zbiór onychże ma bydź przełożony Seymowi do przeyrzenia.

§ 41. Dług narodowy, którego ilość, dnia 1go Listopada 1804, w summie 3,118,336 franków Szwaycarskich, oznaczoną została, iest przyznany.

§ 42. Kanoniczny byt Klasztorów, a oraz bezpieczeństwo ich własności, ile zależy od Rządów Kantonowych, zostaną zabezpieczone; maiątek ich, równie iak własność prywatna, ulega podatkom i poborom.

§ 43. Tak ninieyszy Akt Związkowy, iako też ustawy Kantonowe, skoro od naywyższey Władzy Związkowey uznane zostaną, maią bydź złożone w Archiwum Związkowém.

§ 44. Kancellarya Związkowa, dla załatwienia interessów przy Seymie, Radzie Związkowey, kiedy ta iest zebrana, i przy głównym Kantonie, składa się z Kanclerza i Pisarza Stanu, którzy prostą większością na 4ry lata od Seymu są obierane, a po upłynieniu tego czasu, obiorowi ulegaią. Seym oznaczy ich płacę, maiącą się pobierać z kassy Związkowey, a oraz wskaże ich stosunki względem głównego Kantonu, i przepisze ich urzędowanie.

§ 45. Pieczęć Związku iest znak polny dawnych *Szwaycarów*, biały, odrębnie stoiący krzyż w czerwonym polu, z napisem: *Związek Szwaycarski.*

Że powyżey umieszczone wszystkie §§ nowego Aktu Związkowego większością głosów Stanów, przy zastrzeżeniu zatwierdzenia, przyiętemi zostały, zaświadcza ninieyszém. W *Curychu*, dnia 31go Maja 1814. *Tymczasowa Kancellarya Związku.*

XIĘSTWO WARSZAWSKIE.

z Warszawy, dnia 20go Sierpnia.

Przybył tu z *Londynu*, JO. Xiążę *Adam Czartoryski* (syn).

Wysłani ztąd na przyięcie w *Łowiczu* zwłok ś. p. Xięcia *Józefa Poniatowskiego*, JW. *Chodkiewicz* Półkownik, i W. *Teofil Szymanowski*, Radzca Prefektury, iuż tu powrócili.

z Krakowa, dnia 10go Sierpnia.

Dnia 6go b. m. wyiechał ztąd JW. Jenerał *Lanżeron*, za korpusem swoim, który dnia 6go zakończył przez miasto nasze przechód do *Lublina*.

z Poznania, dnia 8go Sierpnia.

Dnia 5go b. m. odprawiło się w tuteyszym Katedralnym Kościele żałobne nabożeństwo, za ś. p. N. *Stanisława Leszczyńskiego*, Króla Polskiego, udzielnego Xiążęcia *Lotaryngii i Baru*, w obecności śmiertelnych szczątków tego dobroczynnego Monarchy, z *Nancy* przeniesionych. (*z Gaz. Warszaw.*)

Nowe Xiążki.

Żywot Literacki Hugona Kołłątaia, z opisaniem Stanu Akademii Krakowskiey, w iakim się znaydowała przed rokiem reformy 1780, przez Jana Śniadeckiego. W Wilnie u Józefa Zawadzkiego, 1814 roku format 8vo maiori; stronic wraz z notami 144.

Imie i życie Hugona Kołłątaia tak są ściśle złączone z reformą Akademii Krakowskiéy i odrodzeniem Nauk w Polszcze, że dokładne dzieł iego w tym względzie wystawienie rzuca wielkie światło na tę tak interessuiącą część Historyi kraiowéy. Kołłątay pierwsze lata w zawodzie życia publicznego poświęcił trudom około wprowadzenia nowego porządku Instrukcyi publicznéy; starał się Akademią Krakowską podnieść z iéy poniżenia, uposażyć tę pierwiastkową kolebkę Nauk Polskich, zbiegiém smutnych wypadkow i przywłaszczeniami zubożoną, i odradzaiąc to starożytne ciało, przywrócić mu ruch i czerstwość młodości. Znalazł on na tey drodze prześladowania i pociski zawiści; szczęśliwy przecież, gdyby zatrzymany w tych granicach, nie rzucił się był odważnie później wpośród nawalnic Rewolucyi Kraiowych! — Autor zamierzywszy sobie wystawić tylko Literacki żywot Kołłątaia, nie dotyka, tylko tyle, ile do Biografii należało, okoliczności jego politycznego zawodu, iak sam się w tych słowach tłumaczy: „Kołłątay wyniesiony na Urząd Referendarza Litewskiego przeszedł do politycznego życia. Nie iest naszą rzeczą, ani zamierzam śledzić go i wystawiać w tym burzliwym i niebespiecznym zawodzie: gdzie rozległe i uporczywe prace, mozoły i wysilenia usłały mu cierniową drogę do tułactwa i udręczeń, i przywiodły nakoniec do utraty wolności, zdrowia i maiątku. Kiedy wgłębszey obecnych przypadkow odległości umilkną passye, skonaią uprzedzenia, utracą wiarę kłamstwa; kiedy Polak rozmyślaiąc brzemie niezmordowanego dla siebie srogiemi ciosami nieszczęścia, poznawać zacznie dawnych swoich przyiaciół, nie w tych, co mu podchlebiali, co taili, albo głaskali iego narowy; ale w tych, co mu śmiało i otwarcie wytykali błędy i przewinienia rządowe; wtenczas świadomsze rzeczy pióro prowadzone dóyrzałym i surowym rozsądkiem, maiąc trafy i omyłki, zasługi i winy, korzyści i szkody kraiowe, naznaczy właściwe w tym szeregu Kołłątaiowi mieysce, i oceni rzetelną iego wartość„ — *Dzieło to ma szczególną zaletę z dokładnego wystawienia ustaw, porządku Nauk, zwyczaiow i stanu Akademii Krakowskiéy przed epoką reformy. Z uczuciem poszanowania poglądamy na ten gmach starożytny uświęcony wiekami, na ten wielki Instytut kwitnący w XV i XVI wieku, daley uposledzony i nachylony ku upadkowi, iednakże pokonywaiący z czasem wszystkie nieprzyiaznych mu zgromadzeń prześladowania i ciosy, przez samę wytrwałość w gorliwości i pracy; zapatruiemy się z podziwieniem na mądrość tych ustaw, które oddzielaiąc czysty interes Nauki od nadgród i korzyści pieniężnych, umiały, przez samę emulacyą, i zapał do sławy uczonéy, wprawiać w ruch tysiące młodzieży ubiegaiącey się do stopni Akademickich, pełniącey bez opłaty trudne obowiąski nauczycielow, i pracuiącey iedynie dla swoiéy i Nauk chwały. Autor z prawdziwie historyczną bezstronnością sądzi o czynach Kołłątaia; obiawia iego błędy i pomyłki w zbyt pospiesznem targnieniu na obalenie wielu mądrych Akademij zwyczaiow, lecz oddaie sprawiedliwość użytecznym widokom i stosownym do ducha wieku odmianom. Trafne uwagi nad talentami Kołłątaia, ile iednego z naylepszych pisarzy w prozie polskiey, zamykaią to dzieło, i staią się szacowną przestrogą i Nauką dla młodzieży, w tym osobliwie czasie, kiedy wielu z piszących, zdaią się sprzysięgać na skażenie i przetworzenie ięzyka.*

Znaczny błąd Drukarski wcisnął się w to dzieło; na karcie 10. w nocie, zamiast roku 1807, czytać należy roku 1787, czas pobytu Autora w Anglii: z resztą wybicie tego pisma, format i kształtność charakterow są prawdziwą zaletą drukarni JP. Józefa Zawadzkiego.

Dozwala się drukować — G. E. Groddeck P. O. Członek Komitetu Cenzury. W Drukarni Dyecezalney u XX. Missyonarzów.

OGŁOSZENIE SKARBOWE

1 Od Litewsko-Grodzieńskiey Izby Skarbowey czyni się ogłoszenie: iż za niestawaniem na pierwéy naznaczone terminy życzących sobie wziąć w cztéroletnią dzierżawę, od 1go Stycznia następuiącego 1815 roku, poborów Sosowego i Konsumpcyynego, w miastach Gubernii Grodzieńskiey, Grodnie, Nowogródku, Brześciu, Kobryniu i Prużannie, exystuiących, wzywaią się na nowo życzący wziąć w dzierżawę, takowe pobory, którzy też zechcą stawić się dla licytacyi w Grodzieńskiey Izbie Skarbowey, na terminy, pierwszy 16go, drugi 22go Septembra, a trzeci ostateczny 5go Oktobra teraznieyszego 1814go roku, z dostatecznemi i prawnemi za sobą porękami: Izba Skarbowa przychodzącym ochotnikom okaże warunki i Instruktarz, podług którego pobor Sosowy i Konsumpcyyny się pobiera.

Wice Gubernator Stanu Konsyliarz i Kawaler.
Michał Andrzeykowicz.
Sekretarz Guberski Obilski.

Nro 2,414. **P O D R A D.**

3 Od Kommissyi Wileńskiego Prowiantskiego Depo, czyni się ogłoszenie, iż w tey Kommissyi będzie się odbywała Licytacya na przewiezienie produktów z magazynu Wileńskiego i innych, w różne mieysca: zatém ci wszyscy, którzyby chcieli podiąć się takowego przewiezienia, maią się stawić dla Licytacyi z ewikcyami w terminach teraźnieyszego miesiąca, dnia 17go, 20go i ostatecznym dnia 24go.

Siódmey klassy Bezstiużew Riumin.

OGŁOSZENIA SĄDOWE

1 Remissyynym Sądu Ziemskiego Powiatu Grodzień. Dekretem wyznaczony Sąd Taxatorsko-Exdywizorski, na usatysfakcyonowanie Kredytorów i Pretensorow byłego Grodzień: Kupca Jana Dalkowskiego Kamienicy w mieście Grodnie i wszelkich jego funduszów, przystąpiwszy do kontynuacyi poruczonych sobie czynności, i w tym porządku ułatwiwszy wniesione od stawaiących Pretensorów Akcessoryine względem Administracyi Kamienicy, komportacyi dowodów i adcytacyi niestawaiących Pretensorów; iak niemniey Licytacyi i wyprzedaży ruchomych funduszów, kwestye, Sądy swoie do dnia 1go 8bra idącego roku odłożył, i w tym terminie ostatecznie całkowite dzieło Exdywizyi, rozpoznawać zamierzył — Gdy zaś Remissyynym Dekretem dla nie stawaiących, amissya w rzeczy iest zastrzeżoną — i gdy po zeyściu Kupca Dallkowskiego, w czasie iuż rozpoczętey Exdywizyi żadni jego Sukcessorowie nie odkrywaią się, i wiadomymi nie są; iżby zatym nie wiadomość dla Pretensorów i Sukcessorów zeszłego Kupca Dalkowskiego nie stała się przyczyną upadku w ich dowodzeniach i poszukiwaniu, a dla Debitorów nie zrządziła pobudki do wskazów przeciwko onym pod niestanność, Sąd Taxatorsko-Exdywizorski czyni nnieysze ostrzeżenie, i wszystkich tak Kredytorów i Pretensorów, iako też bydź mogących gdziekolwiek Sukcessorów i Debitorów zeszłego Kupca Jana Dalkowskiego, do iednoczasowey w zamierzonym powyżey terminie rozprawy, wzywa.

Jan Sokołowski Sędzia Ziem Grodzień. Exdyw. Prez.
Józef Chreptowicz Sędz. Gran. Grodzień. Exdyw.
Jan Braun Exdywizor.

1 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski z mocy Dekretu Szlacheckiey Opieki, przy Sądzie Spraw Cywilnych Białostockiego i Sokolskiego Powiatów ustanowioney, dnia 10 Junii 1814 roku zapadłego, Taxę i Exdywizyą Maiątku Hornostay i Oliszek z attynencyami w Obwodzie i Powiecie Białostockim położonego Dziedzictwa WW. wprzód Macieia, a potym Antoniego Kapitana był. woysk Polskich Dzierzkow, pomiędzy Kredytorów i Pretensorów onych przeznaczaiącego, w tymże Maiątku Hornostaich dnia 22 Jullii 1814 roku rozpoczęty, przez ninieysze Urzędowe Obwieszczenie trzykrotnie w Publicznych Gazetach Kuryera Litewskiego i Korrespondenta Warszawskiego ogłosić się powinne, uwiadamia i wzywa wszystkich Wierzycieli pomienionych WW. Macieia Sędziego Granicznego Ziemi Bielskiey i Antoniego Kapitana woysk Polskich Dzierzków do Maiątku Hornostay i Oliszki, z attynencyami na Okolicach Pisanki, Milewo i Wilamówka w Obwodzie i Powiecie Białostockim położonych pretensye ścielących, i z iakiegobądźkolwiek względu stosować mogących, aby na dniu 23. Julii następnego 1815. roku, iako powtórnym ziazdu terminie przed tym Sądem sami przez siebie, lub prawnie od siebie umocowanych stawili się, i pretensye swoie udowodniali — W przeciwnym bowiem zdarzeniu każdego niestawaiącego pretensya za upadłą uznaną zostanie, i za ustałą na zawsze zapisaną i ogłoszoną będzie — Działo się w Hornostaiach. Dnia 24. Julii 1814. roku.

Marcin Jaworowski Sędzia Grodzki Pttu Białłos. Exdywizor.
Franciszek Grodzki Sędzia Sądu Spraw Cywilnych Białostockiego i Sokolskiego Powiatów Exdywizor.
Wincenty Szyrma Assesor Sądu Spraw Cywilnyih. Białostockiego i Sokolskiego Pttów Exdywiror.

1 Roku 1814 miesiąca Julii 27go dnia — W skutek Dekretu Sądu Głównego Departamentu Cywilnego Mińskiego w roku teraznieyszym Marca 2go zapadłego, Sąd Taxatorsko-Exdywizorski Graniczny, na ograniczenie i rozschedowanie maiątków po zeszłych Chmielewskich pozostałych; Witunicze, Stankról, z Wsią Słobodką w Powiecie Borysowskim, w Gubernii Mińskiey — a Łankiszek w Powiecie i Gubernii Wileńskiey sytuowanych — w terminie przez wyrok oznaczonym — w Pełnym komplecie z dwóch Guberniów przez Urzędników złożonym, ziechawszy — Pomienione maiątki wszystkie z pod Possesyów w Administracyą zaiął — za Administratora W. Felixa Tracewskiego Regenta Granicznego, iako od wszystkich życzonego nad Witunicami, Stankrólem i Łankiszkami, Salvo calculo postanowił — Wieś zaś Słobodkę pod tąż eważyą w dozor Administracyyny WW. Łyszkiewiczów powierzył — Geometrów na wymiar onych destynował — Komportacyą Dokumentów w stosunkach różnych stron przyiścia do Kancellaryi Ziemskiey Powiatu Borysowskiego na dzień 15 Augusta w roku teraźnieyszym, z stawaiącami i niestawaiącemi determinował — Akta Inkwizycyi, kalkulacyi i weryfikacyi przeznaczył — Persystencyą ośmią-niedzielną naznaczył — Termin powtórnego zjazdu na dzień 23 Julii w roku następnym 1815 zakreślił — i gdyby w tém czasie wszyscy Pretensorowie oraz przygraniczaiący z swoiemi dowodami stanęli — Sub amissione causæ zastrzegł — O czém przez Kuryera Litewskiego trzykrotnie zawiadomić Publiczność postanawia.

Józef Okuszko Podsędek Ziem. Pttu Dzisieńskiego Exd.
Jan Łoweyko Sędzia Ziemski Brasławski Eexdywizor.
Brunon Kamieński Podsędek Ziem. Pttu Borysów. Exd.
Michał Mackiewicz Reg. Exdywizor.

1 Do rozschedowania Maiątku Potruszlów i wszelkich onego attynencyów, na sukcesorów, po zeszłym Macieiu Sendomowiczu idących, i następnie do zaspokoienia Kredytorów Karola Macieiewicza Sendomowicza ze schedy na onego przypadaiącey, Dekretem Sądu Głównego Wileńskiego 2go Departamentu dnia 22go Aprila b. roku ferowanym, Sąd Podkomorsko-Exdywizorski destynowany pierwiastkowym dnia 28go præsen. wyrokiem ogłoszonym, naznaczył na dzień 1 7bra terazn. roku, pretensye do Karola Sendomowicza wyświecaiących dowodów, w Kancellaryi Ziemskiey Rosień. Komportacyą, i ostateczny rozbior Sprawy całey od dnia 2go 9bra obecnego roku zapowiedział, w jakim czasie, aby do Maiątku Potruszlów schedy Karola Sendomowicza maiący pretensye z prawnemi dowodami do rozprawy stawały, pod utratą onych ostrzega. 1814 roku Julii 31go dnia.

Podkomor. Exdywizorskiego Sądu
Regent Franciszek Piotrowicz

2. Na skutek Ukazow z Litewsko Wileńskiego Gubernskiego Rządu wyszłych, Sąd Ziemski Powiatu Wileńskiego zaiąwszy się ostatecznym rozbieraniem śledztwiennym porządkiem dzieła o dochodach Krobczanych, na opłatę długow Kahału Wileńskiego ustanowionych, ostrzega wszystkich Kredytorow obiętych Dekretem Likwidatorskim roku 1793 Junii 29 dnia ferowanym: aby w przeciągu niedziel sześciu, od daty niżey piszącey się, jawili się do tego Sądu sami, lub ich Sukcessorowie, a nieletnich Opiekunowie, i przelewy maiący z dowodami i objaśnieniami swoiego interessu, wiele należy kapitału, a wiele zaległo procentow, i za które raty. Niejawienie się w tém razie Kredytorow, lub jakiegokolwiek tytułu pretensorow, będzie rozumiane za uspokoienie pretensyi, lub dobrowolne oney odstąpienie, i amissya Decretorie zapisaną zostanie. Tenże Sąd wzywa JPP. Inspektorow nad pomienionemi dochodami, i Kontrahentow czyli Tenutorow Krobczanych dochodow od Roku 1793 stanowionych, aby jak nayrychley składali pod rozpatrzenie Sądu swoie regestra, rachunki, kwity i wszelkie jakie do tego stosowne maią annexa; niemniey wszystkich Obywateli, którzy wydawali kaucye i temi maiątki swoie obciążyli, wzywa do pilnosci, za opuszczeniem którey, jezli jaka dla nich, lub Sukcessorow onych wyniknie niedogodność i szkoda, sobie oną przypisać będą musieli. Datt w Wilnie dnia 12 Augusta roku 1814.

Jakób Towiański Ziem: Pttu Wileń: Pisarz.

3 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski w biegu Sprawy pretensorów Summownych do maiątku Waygowa w Powiecie Szawelskim położonego, po ostatnim Dziedzicu Janie Czechowiczu Rotmistrzu pozostałego, zbiegaiących się, kiedy odkrywa, że wyrażone Dobra były Dziedziczną własnością JW. Leopolda Szambelana był. Dworu Polskiego, Teofila i Mateusza Assesora 2go Departamentu Sądu Głównego Mińskiego: Smigielskich, którzy zamiarem zaspokoienia swych Wierzycieli naypierwiey zyskali 11go 9bra 1804 roku w Sądzie Głównym Wileńskim, na Sąd Exdywizyiny Remissę, a następnie w roku 1810, wyprzedaiąc wyrażonemu Czechowiczowi onerowane długami Dobra Waygow, podali do zaspokoienia na Tabelli swe debita, względnie usatysfakcyonowania których, gdy dzisiay między Sukcessorem Czechowicza W. Sędzią Granicznym Rybskim tłómaczącym się, iż dla nieporządnego przez poprzednika utrzymywania Archivum, o zapłaconych po Smigielskim debitach

nie poinformować się nie może — a WW. Smigielskiemi potrzebuiącemi Debitorów adcytacyi spór zachodzi — W widoku zatém załatwienia wszelkich do akuratnego wyprowadzenia Dzieła potrzebnych formalnościów postanowił trzykrotną w Gazecie Litewskiey awizacyą wezwać do stanności w swym Sądzie wszystkich Kredytorów po wyrażonych WW. Smigielskich do maiątku Waygowa na Exdywizyą destynowanego mieć pretensyą mogących — A szczególnie tych, którzy do Remisyinego wyżey datowanego Sądu Głównego powództwem WW. Smigielskich zaszłego Dekretu są zaięci — Jakową dopełniaiąc potrzebę zapowiada, iż Dzieło Exdywizyine od 22go dnia, będącego miesiąca Augusta przedsiebiorąc do ostatecznego doprowadzać stopnia, po wysłuchaniu Produktów wezmie całą Sprawę naydaley w ciągu dwóch Niędziel do namowy, do iakowego terminu, ieśliby kto nie okazał swey pretensyi, tak ze stopnia Smigielskich, iako też i Czechowicza do Waygowa regulować się mogącey, oney amissyą zapisze — 1814 roku Augusta 1go dnia.

Zgodno z wyrokiem Sądu — Swiadczę Exdywizor: Regent Franciszek Piotrowicz.

---

3 Roku 1814 Julij 28go dnia, Sąd Podkomorsko-Exdywizorski w Dobrach Kurklach w Powiecie Wiłkomirskim w Gubernii Litewsko-Wileńskiey, na podział Dóbr po zeszłych Adamie i Maryannie z Zabiełłów Marszał. Oniksztyńskich Rodzicach i Ferdynandzie Bracie Grafach Platerach między rodzeństwem sched, Antonim i Thadeuszem Marszał. Oniksztyn. oraz Krzysztofem Starostą Bernadz. Bracią Graffami Platerami i Anną z Platerów Xiężną Giedroyciową Starościną Osiecką Siostrą, tudzież na dopełnienie satysfakcyi przez wydział Taxy i Exdywizyi dla Kredytorów tychże Adama i Maryanny z Zabiełów Rodziców i Ferdynanda zeszłych, oraz żyiącego Antoniego synów Graffow Platerów, Dekretem Remissyinym Sądu Głównego roku 1812 Februarii 29go dnia zapadłym naznaczony, zastanowione przez rewolucyą dzieło do kontynuacyi przedsiebiorąc, komportacyą w skutek poprzedniczego swoiego Dekretu pod dniem 6tym Aprila roku przeszłego 1812 ferowanego przez też wyrażone rodzeństwo Platerów, przez Kredytorow i przez wszystkie strony, do rozprawy w tym Sądzie należące, od dnia 10go miesiąca Augusta do 1go Septembra do Kancellaryi Ziemskiey Powiatu Wiłkomirskiego z persystencyą cztéro-niedzielną przeznaczył — Kontynuacyą pomiary Dóbr przez Komorników z obowiązał — i do ukończenia rozbioru dzieła między témże rodzeństwem Platerów i wszystkiemi Kredytorami i Pretensorami, oraz wyrażonych sched pod konkurs idących Debitorami, Sądy swoie do dnia 9go następuiącego miesiąca Xbra roku teraznieyszego odroczył, w którym terminie, że nie uważaiąc na niestanność pod zarealizowaniem na Debitorach i pod amissyą Kredytorskich pretensyów, ostatecznie kończyć będzie, ażeby strony z przyzwoitą gotowością do rozprawy przystępowali ostrzega, i do powszechney wiadomości przez trzykrotną w Gazecie awizacyą podaie.

Michał na Skrzetuszewie Wawrzecki Podkomorzy Powiatu Brasławskiego Prezyduiący na Sądach Podkomorsko-Exdywizorskich.
Jakób Towiański Ziem. Pttu Wileń. Pisarz i Exdywizor.
Ignacy Brzozowski Grodz. Brasław. Sędzia i Exdywizor.
Józef Niekraszewicz Grodz. Pttu Oszmian. i Exdywizor. Regent.

---

3 Od Sądu Taxatorsko-Exdywizorskiego na rozdział Folwarku Jelney w Powiecie Lidzkim położonego dziedzictwa zeszłego Jerzego Kraskowskiego Rotmistrza Powiatu Słonimskiego, między jegoż Wierzycieli oddanego wyznaczonego — Do wszelkich tegoż zeszłego Jerzego Kraskowskiego Kredytorów i Pretensorów, Urzędowa odezwa.

Dekretem Ziemskim Powiatu Lidzkiego w roku 1812 miesiąca Januarij 24go dnia zapadłym, z powództwa W. JPana Teodora Kraskowskiego Szambellana byłł. Dworu Polskiego Brata i Sukcessora Debitora, wszelki tegoż maiątek, iako to Folwark Jelna dziedziczny w Lidzkim Powiecie leżący, i dalszy wykazać się mogący, na rozdział Kredytorów oddany został — między innemi regułami dla Sądu Exdywizorskiego przepisanemi, niestawaiącym w Exdywizyi amissya w Sprawie zapowiedzianą została — Skutkiem takowego to Dekretu, my niżey podpisani wyznaczeni za Exdywizorów, raz na dniu 23 miesiąca Februarij — raz drugi na dniu 20 Maja 1812 roku, zieżdżaiąc ad fundum Folwarku Jelney, to wszystko co z rodzaiu Sprawy, z nakazu Sądu Ziemskiego, i z wniesień od stron uczynionych wypadało, uczyniliśmy. — Lecz gdy z okazyi byłego zamitrężenia w Kraiu, tak wszystkie Sądownictwa, iak i Sąd Exdywizorski był nieczynnym, a dopiéro za odkryciem się wszystkich Juryzdykcyów, i Sąd ninieyszy przystąpił do ukończenia swego dzieła — W jakowey kolei na dniu 17 Julii 1814 roku, ziechawszy się ad fundum Folwarku Jelney — Konportacye potrzebne, a w roku ieszcze 1812 decydowane powtórzyć nakazał; licytacyą sprzętów zapowiedział; akta kalkulacyi weryfikacyi z Possesorów Tradycyinych i Administratora W. Ignacego Kwiatkowskiego uznał: a daiąc czas do potrzebnego na wszystko przygotowania się i spełnienia, czynność swą do dnia 16go 7bra 1814 roku odłożył. — Gdy to bydź może, że osoby maiące do maiątku Jerzego Kraskowskiego pretensye mogą znaydować się po różnych Powiatach i Guberniach, a z okazyi odległego mieszkania, i zapowiedzianey przez Dekret Sądu Ziemskiego Lidz. amissyi w Sprawie na swych pretensyach tracić będą musieli; że w następnym terminie, to iest: dnia 16go 7bra 1814 roku, ziechawszy do maiętności Jelney, nie uważaiąc na czyiąkolwiek niestanność, lub nieprzyiście; bez żadnych odkładów i delacyów, oczewiście sądzić, tę Sprawę przedsiewezmie, zawiadamia — Niemniey lubo iest obowiązkiem Kredytorów pociągnąć do stanności W. Teodora Kraskowskiego, iako maiącego u siebie, niektóre fundusze, brata swoiego i Debitora — Jednak Sąd z akuratności bydź powinney, tegoż W. Teodora Kraskowskiego gdziekolwiek znayduiącego się, o wyrokach Sądowych w roku 1812 zapadłych, wiadomego, do przybycia na dzień 16 7bra 1814 roku obowiązuie i powołuie — Datt 1814 roku Julii 18go dnia.

Jan Hubarewicz Prezyduiący Exdywizor.
Kazimierz Szukiewicz Sędzia B. Z. Z. Exdywizor.
Edward Zachwatowicz Exdywizor.

1 Dekret Witebskiego Głównego Sądu 2go Departamentu, w dniu 20 Februarij 1812 roku, dla podziału ogólney fortuny zeszłych JWW. Kazimierza i Izabelli Hrabiów Platerów Kanclerstwa WW. Litt. między istotnych Wierzycieli determinował Sąd Exdywizorski — Wyrok zaś Wileńskiego Głównego Sądu takoż 2go Departamentu, w dniu 5tym Marca roku tegoż Urzędników pomnożył i dodał — Ci Sędziowie w komplecie do mieysca naznaczonego połączeni, przybywszy w dniu 20 Stycznia idącego roku pierwotne rozpoczęli, i wykonali działania — A gdy rygor Dekretów Remissyynych, Potrzeba nakoniec prętkiey rozprawy wspólna dla wszystkich, wymagaią, iżby ten Sąd nie ulegał żadnym zwłókom — Niżey podpisany W. JP. Podpółkownika woysk Ross. i Kawalera Parczewskiego Pełnomocnik woysk Polskich Porucznik Jan Szukiewicz, zawiadamia całą Publiczność, iżby ktokolwiek wspólny z nim ma interes do massy JWW. Hrabiów Platerów, dowody i annexa na dzień 7 7bra idącego roku składał i przynosił — mimo bowiem zwłóki Debitorów Wierzyciele stosowne do dnia dopiéro rzeczonego podali obwieszczenie, i mniemać cnota Urzędu każe, że w nie raz pomienionym terminie z obu desygnowani Gubernów Sędziowie nieochybnie do Folwarku Szteremberga w Powiecie Duneburskim Gubernii Witebskiey leżącego zjadą, i dzieła oczewistego, żadném wedle Prawa nie uległego zwłokom kontynuować nie omieszkaią — Datt 1814 miesiąca Sierpnia 15go dnia. Na mocy listu podpisuię.

Nadworny Sowietnik Szastkiewicz.

Xiązki nowe

1 W Księgarni przy IMPERATORSKIM Uniwersytecie Wileńskim u Józefa Zawadzkiego znayduie się nowe Dziełko o Sposobie Uczenia Rysunków Topograficznych, Rozprawa na posiedzeniu publiczném Gymnazium Wołyńskiego dnia 12go Grudnia 1813 w łacińskim ięzyku czytana, i dla pożytku uczących się na ięzyk polski przełożona z przyłączeniem wzorów przez J. Szemegę Gymnazium Wołyńskiego Rysunków Topograficznych Nauczyciela, 8vo, w Krzemieńcu 1814. Cena złłch 2. Można też dostać tego Dziełka w Krzemieńcu w Kancellaryi Gymnazium Wołyńskiego. Obiecuie Autor późniey wydać Dziełko praktyczne, o Rysunkach Jeograficznych, Ekonomicznych i Sytuacyynych.

---

1 Jchmość Panowie Prenumeratorowie na dwa pierwsze Tomy *Zycia Sławnych Polaków*, mieszkaiący w Gubernii Mińskiey odbiorą w Mińsku za okazaniém biletów, Tom pierwszy wyszły z druku od W. JP. *Łapińkiewicza*, Kolleskiego Assesora, Nauczyciela Gymnazium Mińskiego. Tom Drugi Zycia Sławnych Polaków tamże odbiorą ostatnich dni następuiącego miesiąca Września Roku idącego 1814.

OGŁOSZENIA PRYWATNE.

1 Fryderyk Siebeber, z Alsacyi-Niższey, króry się ma znaydować w iednym dworze w okolicach Wilna, wzywa się przez ninieysze, aby chciał bydź u niżey podpisanego, dla odebrania przyiemnych wiadomości od swoich rodziców. — w Wilnie dnia 18go Augusta 1814. Prof. Abicht.

1 Friedrich Siebeber, aus dem Niedern-Elsass, der Sich in der Gegend von Vilna auf einem adelichen Schlosse aufhalten soll, wird hiemit ersucht Sich bey Unterzeichnetem zu melden, um von Seinen Aeltern angenehme Nachrichten żu erhalten. — Wilna d., 18 Aug. 1814. Profes. Abicht.

DO PRZEDAZY.

2. Niżey podpisany podaię do wiadomości, iż Pałac móy własny dziedziczny, w mieście Wilnie, na wielkiey ulicy, pod Nrem 37 położony, życząc przedać, wzywam chcących go nabydź, aby chcieli udadź się do W. Professora Malewskiego, mieszkaiącego w domie Uniwersytetu S. Jańskim, gdzie i dokładną informacyą o tym pałacu i o cenie jego znaydą. Datt w Wilnie dnia 15 Augusta 1814.

Mikołay Abramowicz.

---

3 Józef Klikowiez Starosta Daulański, aby obwieścił Kredytorów zmarłego Oyca swoiego Joachima Klikowicza, iż nieobeymuiąc żadnego Dziedzicznego po nim maiątku na satysfakcyą onych pozostałą Ruchomość w lokacyi w Folwarku Szteyniszkach w Powiecie Wiłkomirskim będącą zrzeka się, a chociaż W. Alexander Kirkor Lesniewski miał daną Plenipotencyą gdy zpewnych powodów oświadczaiących się w Aktach Ziem. Wiłko. w Maju 1814 roku przez oświadczenie oną unikczemnił, zatém i przez ninieysze o tym ma honor publiczności donieść przez Gazety. Datt 1814 miesiąca Julii 30go dnia. Józef Klikowicz. Star. Daulun. i Nieczun.